

NACRX0035YTM

Dne: 2.12.2018 | Naše značka: NA- 3388-9/03-2018 | Vyřizuje/tel.: Kokošková / 974 847 287
Vaše značka:

ZPRÁVA ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

MÍSTO: Berlín, Německo

ÚČEL CESTY: **Novostavby depotních budov ve státních archivech v Berlíně a v Postupimi**

ÚČASTNÍCI CESTY: PhDr. Zdeňka Kokošková, vedoucí 3. oddělení Národního archivu

PhDr. Tomáš Kalina, pracovník 5. oddělení Národního archivu

ZPRÁVU PODÁVÁ: PhDr. Zdeňka Kokošková a PhDr. Tomáš Kalina

NAVŠTÍVENÉ INSTITUCE:

1. Bundesarchiv, (Spolkový archiv), Finckelsteinallee 63, 12205 Berlín (Lichterfelde)
2. Landeshauptarchiv Berlin (Hlavní zemský archiv Berlín), Eichborndamm 115-121, 13403 Berlín
3. Brandenburgisches Landeshauptarchiv, Am Mühlberg 3, 14476 Postupim

TRVÁNÍ CESTY: 14. 11. 2018 – 16. 11. 2018

DATUM VYHOTOVENÍ: 30. 11. 2018

SCHVALUJE: PhDr. Eva Drašarová, CSc., ředitelka Národního archivu

podepsáno elektronicky

TEXT ZPRÁVY ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

ČÁST VŠEOBECNÁ:

Na služební cestu jsme vyrazili v úterý 13. listopadu 2018 v 8.33 hodin z Prahy, hlavního nádraží, vlakem EC 176 Johannes Brahms. Do Berlína na hl. nádraží jsme dorazili v 13.05 hodin; cesta proběhla bez problémů.

Zpět do České republiky jsme se vraceli v pátek 16. listopadu 2018. Z Berlína hl. nádraží jsme vyjeli vlakem EC 179 Alois Negrelli v 17.16 hod. Do Prahy na hl. nádraží jsme dorazili bez problémů ve 21.24 hod.

ČÁST ODBORNÁ:

Ve středu 14. 11. 2018 jsme navštívili Spolkový archiv v Berlíně-Lichterfelde, Finkensteinallee 63. Od letošního jara sídlí odborní pracovníci v rekonstruované budově kasáren z počátku 20. století, badatelna zůstává až do dokončení další kasárenské budovy ve starém objektu z 50. let. Přijal nás vedoucí referátu G3 (ukládání, restaurování a konzervace archivních fondů) Dr. Sebastian Barteleit, který nám poskytl předem domluvenou konzultaci k nedávno dokončené stavbě multifunkčního převážně depotního bloku v areálu nazývanou „Ernst-Posner-Bau“.

Navázali jsme na předchozí jednání, které absolvovali v roce 2011 pracovníci Národního archivu PhDr. Tomáš Kalina a PhDr. ing. Milan Vojáček PhD. (srv. jejich zpráva ze ZPC). Otázky jsme si předem připravili přímo do strukturovaného popisu objektu. Dr. Barteleit po stručném úvodu postupoval ve svém výkladu podle našich dotazů. Po jednání následovala prohlídka vybraných prostor objektu s důrazem na stavební a technologická řešení, k nimž se vztahovaly naše otázky. Po návratu jsme doplnili získané informace do strukturovaného popisu objektu (Příl. č. 1). V průběhu jednání nám dr. Barteleit poskytl také cenné informační dokumenty k problematice konstrukce obvodového pláště depotních bloků s důrazem na řešení vzduchové mezery a na její chladičí funkci (Příl. č. 1A a 1B)

Odpoledne téhož dne jsme absolvovali konzultaci k novostavbě Hlavního zemského archivu pro Berlín, Eichborndamm 115-121. Přijali nás vedoucí referátu II Dr. Regina Rousavy a vedoucí referátu III Dr. Martin Luchterhandt, autor článku o budově v *Archivalische Zeitschrift* z roku 2003. Konzultace i následná prohlídka objektu byla koncipována obdobně jako ve Spolkovém archivu: výklad navázal na předchozí návštěvu PhDr. Tomáše Kaliny a Mgr. Matěje Trepěše v roce 2016, ale vzhledem k tomu, že tehdejší jednání se dotýkalo budovy jen velmi okrajově, dotýkaly se naše předem připravené dotazy podstatně širšího okruhu témat. Získané informace jsme opět zapracovali do strukturovaného popisu tohoto účelového objektu (Příl. č. 2)

Poslední den pobytu se uskutečnilo naše jednání k novostavbě z roku 2016 - k novému sídlu Braniborského hlavního zemského archivu, který sídlí na úplném okraji postupimského předměstí Golm, Am Muhlenberg 3. Přijal nás a rozsáhlou konzultaci a prohlídku objektu s námi absolvoval zástupce ředitele archivu Prof. Dr. Mario Glauert, významný německý odborník na problematiku archivních budov a podmínek ukládání archiválií, který na toto téma také vede přednášky. Protože jsme disponovali pouze neúplnými základními informacemi o budově, měly údaje poskytnuté při konzultaci zásadní význam pro poznání této jedné z nejmodernějších archivních budov v Německu. Výsledkem je následující popis strukturovaný podle stejného schématu jako oba předchozí (Příl. č. 3, 3B1, 3B2 a 3B3). Dr. Glauert nám rovněž věnoval kopii vlastní studie k nové budově a informativní leták ke stavbě (Příl. 3A).

Zbylý čas pobytu jsme věnovali dokončovacím pracím na lexikonu *Představitelů okupační správy – oberlandráti*. V předem objednaných archiváliích jsme ohledávali nejasné údaje k deseti osobám, a to zejména z různých personálních stranických (NSDAP a jejich součástí) fondů, abychom precizovali jejich úřední kariéru.

Závěrečné hodnocení:

Služební cesta proběhla bez problémů, jednání a konzultace splnila všechna očekávání, kolegové v navštívených archivech projevovali maximální ochotu a na naše otázky byli velmi dobře připraveni.

Jednoznačně se prokázalo, že pouze z otevřených zdrojů a především z webových stránek archivů nelze získat k problematice archivní výstavby a depotních bloků zvláště dostatek spolehlivých informací a že jejich doplnění formou osobního jednání a návštěvy

budovy je u technicky progresivních a provozně úspěšných objektů nezbytná. Velmi se osvědčila podrobná příprava z naší strany, kdy jsme si předem připravili tematické okruhy a konkrétní dotazy, s nimiž jsme rámcově německou stranu pokaždé počátkem jednání seznámili. Po domluvě s konzultanty jsme při jednání postupovali podle námi připraveného schématu a v případě již dříve navštíveného objektu jsme již vynechávali již dříve známé informace nebo jsme je pouze doplňovali. Obě strany se tak vyhnuli zbytečnému opakování již dříve nám známých skutečností.